

Utbildningsinspektion i Kastanjeskolan, grundskola, 7-9, särskola 7-9

UTBILDNINGINSPEKTIONENS SYFTE

Skolverkets utbildningsinspektion skall bidra till kvalitetsförbättring genom att bedöma hur verksamheterna arbetar i riktning mot de nationella målen för förskoleverksamhet, skolbarnsomsorg, barn- och ungdomsutbildning och vuxenutbildning. En väsentlig del i inspektionen är att granska kvalitetsarbetet och förmågan att utveckla den egna verksamheten.

Inspektionens inriktning

Inspektionsutredningen har inriktats mot sju områden. De är särskilt väsentliga för att säkra att alla barn, elever och vuxenstuderande får den omsorg och utbildning som de har rätt till enligt nationella bestämmelser. De sju områdena, som granskats utifrån flera olika aspekter och frågeställningar, är:

Resultaten:

1. Normer och värden
2. Kunskaper

Verksamheten:

3. Arbetsmiljö och delaktighet
4. Pedagogisk verksamhet och undervisning
5. Styrning, ledning och kvalitetsarbete

Förutsättningarna:

6. Tillgång till omsorg, pedagogisk verksamhet och utbildning
7. Resurser

I denna rapport behandlas i första hand förhållanden som avviker positivt eller negativt från vad som förväntas i fråga om utbildningskvaliteten enligt de nationella bestämmelserna. Några aspekter behandlas dock i alla aktuella verksamheter, nämligen kvalitetsarbetet, rektorsfunktionen, personalens kompetens, läromedel och utrustning, likvärdiga möjligheter vid funktionsnedsättning, stödinsatser, arbetet med övergripande hälsomål i läroplanerna, bedömning av lärandet och betygssättningen. En helhetsbedömning och motiveringar till bedömningarna görs inom varje granskningsområde.

Bedömningarna av kvaliteten och av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån läroplaner och författningar i övrigt. Inspektörernas sakkunskap och erfarenheter av jämförbara verksamheter är också betydelsefulla. Analyserna av den insamlade informationen syftar till att klargöra om de lokala lösningarna och systemen fungerar väl. Rapporten avslutas med en sammanfattande bedömning som utgör underlag för Skolverkets beslut angående förbättrings- och kritikområden.

Beskrivning av skolan/rektorsområdet

Kastanjeskolan	Antal barn/elever/studerande
Grundskola	625
Särskola	13

Utbildningen vid skolan omfattar grundskolan årskurserna 7 – 9 samt obligatorisk särskola årskurserna 7 – 9. En särskild undervisningsgrupp, ”studieverkstaden” finns för elever med anpassad studiegång.

Skolans elever och pedagogiska personal arbetar i 7 arbetslag (hus). Övrig personal är indelade i ytterligare 4 arbetslag. Totalt har skolan 101 personer anställda varav 80-90 är i tjänst.

Hela Tomelilla kommun är upptagningsområde, vilket innebär att många elever har lång resväg. Dessutom går över hundra elever från grannkommunerna på skolan.

Flertalet av kommunens ungdomar går i gymnasieskola i Sydsåkanska Gymnasieförbundet, där Tomelilla kommun är en av ägarkommunerna. Utbildningen genomförs till största delen i Ystad.

Skolans huvudbyggnad är en tidigare realskola. Dessutom används sedan 2,5 år ett annex, där vuxenutbildningen tidigare fanns. Huvudbyggnaden renoverades 1985/86 och annexet renoverades och anpassades till grundskoleverksamhet 2001.

Kastanjeskolan har profilklasser i musik och idrott med anpassade timplaner.

Genomförandet av inspektionen i Kastanjeskolan

Skolverket sände den 10 november 2003 skriftlig information till kommunen om att verksamheten skulle inspekteras och om inspektionens syfte och genomförande. Inspektörer med ansvar för Kastanjeskolan (rektorsområde 3) har varit undervisningsråden Barbro Nässén och Agneta Ericsson. Besök på Kastanjeskolan inleddes den 25 februari och avslutades den 27 februari 2004.

Denna skriftliga rapport kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna. Skolverket följer därefter upp eventuella krav på åtgärder som riktas till huvudmannen och vilka effekter i övrigt som utbildningsinspektionen leder till. Tidpunkter för uppföljningen framgår av Skolverkets beslut.

Underlag

Underlaget till denna rapport består av dels dokument från kommunen och Kastanjeskolan, dels den information som samlats in vid observationer, intervjuer och samtal under besöket. Rapporten grundar sig också på annan information om kommunen och skolan som finns i Skolverkets nationella uppföljningssystem eller finns publicerat på annat sätt.

På Kastanjeskolan genomfördes formella intervjuer med rektorerna, representer för lärarpersonal, elever och föräldrar. Vidare genomfördes intervjuer med elevvårdsteamet och elevrådets styrelse. Inspektörerna besökte också ett antal lektioner i skolans olika arbetsenheter och i samband med dessa besök fördes även samtal med elever och lärare.

Bedömning

1. Normer och värden

Enligt skollagen skall utbildningen för barn och ungdom främja deras utveckling till ansvarskännande människor och samhällsmedlemmar. I läroplanerna framhålls att barnen och eleverna skall utveckla förståelse och respekt för alla människors lika värde. Skolan skall sträva efter att vara en levande social gemenskap som ger trygghet. Eleverna skall också utveckla sin förmåga att göra och uttrycka medvetna etiska ställningstaganden. Eleverna skall kunna ta ett allt större ansvar för det egna arbetet och för miljön.

Inom detta granskningsområde behandlas resultaten av arbetet för att främja vårt samhälles demokratiska värderingar och för att utveckla normer och värden enligt läroplanernas mål.

I Kastanjeskolans arbetsplan anges den gemensamma visionen:

”Att varje elev efter sin förmåga utvecklas till en självständig och harmonisk människa med kunskaper, självförtroende, kreativitet och samarbetsförmåga i tillräcklig omfattning för att klara framtidens samhälle.”

Elevernans möjligheter att påverka utbildningen är ett prioriterat område. Eleverna tar ansvar, även om bilden är skiftande. Elevrådets styrelse menade vid intervjun, att det fanns mycket att göra när det gäller inflytande och ansvar för utbildningen, medan andra intervjuade elever menade att eleverna har stora möjligheter till inflytande och ansvarstagande.

I kommunen har det funnits och finns motsättningar mellan ungdomsgäng med olika etnisk bakgrund. Detta har också funnits på Kastanjeskolan, och främlingsfientliga värderingar har fortfarande förespråkare bland eleverna. Den ”kulturtolk” som anställts har betytt mycket, och resultat av detta arbete kan skönjas. Inspektörerna har sett en tillåtande och accepterande miljö, där elever med olika etniska bakgrunder umgås på ett sätt som ger uttryck för förståelse och respekt.

På Kastanjeskolan finns också grundsärskola. Bemötandet av dessa elever är kamratligt och accepterande, och förhållningssättet kan betecknas som gott. Inspektörerna mötte en miljö där lusten att lära var påtaglig.

Mentaliteten på skolan är att ”det är bra att lyckas” och det är inte status att bråka. Skolmiljön är lugn och trygg. Detta märks exempelvis i skolans IT-café där elever och personal träffas under lugna och vänskapliga former.

Sammanfattningsvis bedömer inspektörerna att elever på Kastanjeskolan utvecklar normer och värden och förhållningssätt i god överensstämmelse med de nationella målen i läroplanen.

2. Kunskaper

Utbildningen skall ge kunskaper i vid mening, såväl fakta och förståelse som färdigheter och förmåga att exempelvis utvärdera sitt eget lärande och att arbeta självständigt. Skolan skall sträva efter att varje elev tillägnar sig kunskaper inom utbildningens ämnesområden och kurser men även utvecklar en tillit till sin egen förmåga och en nyfikenhet och lust att lära. Målen för lärandet anges närmare i de nationella läroplanerna och i kursplanerna.

Inom detta område granskas resultaten av det pedagogiska arbetet.

Informationen till eleverna kring målen för utbildningen och betygskriterierna är enligt intervjuade elever god i årskurs 9, men sämre i årskurserna 7 och 8.

Elevernas kunskapsresultat i relation till uppnåendemålen redovisas i Projekt- och Omdömesdatabasen varje termin inför utvecklingssamtalen.

Våren 2003 hade 89,4 procent av eleverna i årskurs 9 behörighet till gymnasieskolans nationella program. Detta är en svag uppgång sedan föregående år, men en kraftig minskning jämfört med 1998, då 95 procent var behöriga. 17,7 procent av eleverna lämnade 2003 Kastanjeskolan utan fullständigt slutbetyg, vilket emellertid är något bättre än förväntat resultat enligt Skolverkets databas SALSA. Någon sammanställning av eventuella skillnader mellan flickor och pojkar har inte gjorts av skolan. Betygsmedelvärde läsåret 02/03 var det lägsta sedan betygssystemet infördes.

En uppföljning av elevernas resultat i gymnasieskolan ger vid handen att de elever som kommer från Kastanjeskolan klarar sig väl. Skolans lärare i matematik gör varje år en sådan uppföljning. En mer systematisk uppföljning i flera ämnen av hur eleverna klarar sig i gymnasieskolan skulle ge Kastanjeskolan ett verktyg för att bedöma hur kunskapsresultaten ser ut, och ge ett ”kvitto” på skolans utbildning.

Sammanfattningsvis bedömer inspektörerna att Kastanjeskolans kunskapsresultat är goda.

3. Arbetsmiljö och delaktighet

Enligt skollagen skall verksamheten i skolan vara utformad i överensstämmelse med grundläggande demokratiska värderingar. Var och en som verkar där skall främja aktning för varje människas egenvärde, respekt för vår gemensamma miljö samt jämställdhet mellan könen. Särskilt skall den som verkar inom skolan aktivt motverka alla former av kränkande behandling. All personal skall samverka med elever och föräldrar i arbetet för att forma en god miljö – fysiskt och psykosocialt - för utveckling och lärande.

Granskningen gäller hur man i verksamheten arbetar för en god miljö och för att förebygga kränkningar och ge möjlighet till delaktighet och samverkan.

Kastanjeskolan har ett väl fungerande elevråd. Enligt den intervjuade styrelsen fungerar arbetet bra. Kontakten med rektorn är utmärkt. De har styrelsemöte en gång per månad och elevrådsmöte med alla klassrepresentanter en gång per månad. Elevrådet arbetar t ex med skolmiljön och deltar vid anställningsintervjuer. Skolan har också ett gemensamt fadderbarn på initiativ av elevrådet. Protokoll från elevrådsmötena sätts upp på anslagstavlan och finns på skolans

hemsida. Ett problem tycks vara att eleverna i annexet inte deltar i elevrådsarbetet i samma utsträckning som eleverna i den centrala byggnaden. ”Vi är två skolor i en.”

Förutom elevråd finns matråd och kioskråd. Elevskyddsombuden har genomgått utbildning. Klassråden fungerar sämre. Vissa klasser har schemalagda klassråd, medan andra inte har det och då brister det i kontinuitet.

Det finns ett skolråd med elever, skolledning, fackliga representanter samt politiker. Skolan har just nu inte någon föräldraförening, vilket innebär att det inte funnits några föräldrarepresentanter i skolrådet. Intervjuade föräldrar uttryckte en vilja att kunna vara med och påverka. De efterlyste en aktiv insats från skolans sida för att få i gång en föräldraförening.

I skolplanen betonas att elever vid planeringen av undervisningen skall ges möjlighet att påverka innehåll och utformning. Graden av delaktighet i det vardagliga arbetet i klassrummet varierar emellertid och är beroende av lärare och ämne. Strukturerade insatser för att utveckla elevinflytandet kan utvecklas.

Kastanjeskolan har utarbetat en handlingsplan mot mobbning. Andra typer av kränkande behandling såsom rasism och sexuella trakasserier behandlas i särskilda handlingsplaner. Arbetet mot mobbning bedrivs i ”mobbstoppsverksamhet” där personal och elever samverkar för att förebygga och åtgärda mobbningstendenser. Eleverna utbildas för sitt uppdrag. Modellen för arbetet mot mobbning är inspirerat av Farsta-modellen, skolan tar dock kontakt med föräldrar i ett tidigt skede.

De vuxnas ständiga närvaro är påtaglig på Kastanjeskolan, vilket stärker intrycket av ett aktivt arbete kring värdegrundsfrågorna. Skolan är allas angelägenhet och gränserna mellan elevutrymmen och personalutrymmen är utsuddade. Umgänget mellan ungdomar och vuxna är otvunget och präglas av ömsesidig förståelse och respekt. Skolmiljön är fri från klotter och det förekommer mycket lite skadegörelse. Klasserna får ”bonuspengar” om de sköter sig och kostnaderna för reparationer hålls nere. Skolans satsning på kringresurser har resulterat i mycket god kvalitet avseende den psykosociala arbetsmiljön.

På Kastanjeskolan finns ett aktivt hälsofrämjande arbete. Insatser som rör ANT och sex- och samlevnad görs löpande under läsåret. För att ge förutsättningar att nå läroplanens mål om fysiska aktiviteter under skoldagen har ”pedagogiska promenader” införts. Dessa innebär att läraren under längre arbetspass antingen inleder eller bryter passet med att ge eleverna i uppdrag att diskutera ett ämne under en lärarledd 10 – 15 minuters promenad. Idrottsanläggningen får användas av elever på raster och håltimmar då ingen schemalagd aktivitet äger rum. Arbetslagen ordnar hälsofrämjande aktiviteter som kustvandring, hälsodagar m.m. För att ge ökade möjligheter till rörelse för alla elever – inklusive särskolans elever och eleverna i idrottsprofilen – har skolan ansökt om kommunala medel för en motorikbana.

Sammanfattningsvis visar inspektionen att det formella elevinflytandet fungerar väl, men att strukturerade insatser för att stärka elevinflytandet kan utvecklas. Samverkan med föräldrar kan utvecklas. Skolan har ett aktivt värdegrundsarbete genom ständig vuxennärvaro och ett förhållningssätt som gynnar ett gott skolklimat. Satsningen på resurser avseende elevvård och elevernas undervisnings-

fria tid har givit mycket god kvalitet avseende den psykosociala skolmiljön. Vidare arbetar skolan hälsofrämjande med en rad olika insatser.

4. Pedagogisk verksamhet och undervisning

Arbetet för att nå de nationella målen för utveckling och lärande skall främst utformas av eleverna och personalen. Skolan skall samverka med hemmen. Läroplanerna, andra statliga förordningar och kursplanerna ger riktlinjer för arbetet. Det finns bestämmelser om timplaner och ämnes- och kursstruktur, riktlinjer för stödinsatser, för betygssättning och utvecklingssamtal, för utbildning på arbetsplatser, en garanterad undervisningstid etc. Målen i kursplanerna ger dessutom vägledning för arbetssätten genom att beskriva vilka kunskaper, färdigheter och övrig utveckling barnen och ungdomarna skall nå.

Granskningen riktas mot hur man arbetar för att nå målen och hur man anpassar arbetet till olika behov.

Tomelilla kommun har gjort lokala bearbetningar av uppnåendemålen i årskurserna 2, 6 och 9. Kastanjeskolans lärare har deltagit i detta arbete och använder nu målbeskrivningarna i Projekt- och Omdömesdatabasen. Detta finns tidigare beskrivet i rapporten under rubriken Kunskaper.

I matematik och engelska arbetar man med nivågruppering. Eleverna diagnostiseras när de börjar på Kastanjeskolan och placeras in i en grupp. Det är möjligt att byta grupp beroende på önskemål och resultat i studierna. Grupperingarna gör att man bättre kan ge individuellt stöd beroende på behov. Grupper med svaga elever är mindre än övriga grupper.

Speciallärare finns knuten till varje arbetslag. Detta gör att elever med behov av stöd identifieras i ett tidigt skede. För elever i behov av särskilt stöd upprättas åtgärdsprogram. 25 procent av eleverna har åtgärdsprogram i nuläget.

Skolan följer upp elevernas resultat och väg mot måluppfyllelse genom en "Projekt- och Omdömesdatabas" som förs av lärarna. Uppgifterna i databasen används som underlag vid utvecklingssamtal. Uppnåendemålen för årskurs 9 har brutits ner i ett antal delmål och elevernas kunskaper relateras till dessa. Arbetet med att bryta ner uppnåendemålen har varit en viktig process på skolan för att nå en gemensam syn vid kunskapsbedömningar, men arbetet kan utvecklas ytterligare. Målen har inte brutits ner till att beskriva vad som är uppnåendemål för årskurs 7 och 8. För årskurs 8 finns dock betygskriterier. Elevens kunskapsresultat ställs i relation till målen i årskurs 9, vilket innebär att omdömet i årskurs 7 alltid blir att eleven inte uppnått målen. Skolans lärare anstränger sig dock att ge en skriftlig kommentar till varje elev för att nyansera bilden. En fara med systemet är att enbart uppnåendemålen fokuseras och strävansmålen glöms bort. Strävansmålen anger riktningen för utbildningen och en fördjupad diskussion kring dessa skulle ge skolan en gemensam bas för undervisningen. Det framåtsyftande perspektivet på utbildningen skulle då komma i fokus.

Den särskilda undervisningsgruppen (studieverkstaden) har funnits i 2,5 år och har i dagsläget 12 elever. Eleverna har sociala problem och har av det skälet anpassad studiegång. 8 elever finns i gruppen hela tiden medan 4 elever delvis får sin undervisning i vanliga klasser. Studieverkstaden startade för att ta hem eleverna från skoldaghem till Kastanjeskolan. Återanpassningen till vanlig klass

underlättas av att de finns på Kastanjeskolan dagligen. 2 lärare, 2 kuratorer samt kulturtolken arbetar i verksamheten.

Inspektörerna bedömer att innehållet i särskolans undervisning håller god kvalitet. De besökta lektionerna gav en bild av en genomtänkt och varierad utbildning anpassad efter elevernas behov och förutsättningar.

Likvärdigheten i bedömning och betygssättning säkerställs genom samarbete i regionen sydöstra Skåne. Lärargrupper möts och diskuterar betygsnivåer och en uppföljning sker av eleverna på gymnasieskolan. Eleverna uppger dock att det är lättare att få bra betyg för vissa lärare än för andra, vilket indikerar att betygssättningen inte alltid upplevs som likvärdig.

Utvecklingssamtal genomförs 1 gång per termin och förbereds genom Omdömesdatabasens uppgifter.

Sammanfattningsvis gör inspektörerna bedömningen att skolan har en fungerande organisation för att möta elevers olika behov och ge elever i behov av särskilda stödåtgärder denna hjälp. Skolan har ett gott arbete kring elevernas kunskapsutveckling, vilket dock kan utvecklas till att bli tydligare och mer framåtsyftande. Strävansmålen i kursplanerna bör fokuseras starkare.

Skolan har ett aktivt arbete för att säkerställa likvärdigheten i betygssättningen, men uppgifterna från eleverna indikerar att skolan ytterligare kan utveckla detta arbete.

Särskolans elever får en utbildning av god kvalitet anpassad efter behov och förutsättningar.

5. Styrning, ledning och kvalitetsarbete

Kommunerna har ett övergripande ansvar för förskoleverksamheten, skolbarnsomsorgen och skolan på lokal nivå. Kommunerna är också huvudmän för de flesta verksamheterna. Läroplanerna lägger tydliga ansvarsområden på rektor och personal för skolornas inre organisation och arbete. Sammantaget har dessa skyldighet att se till att rätten till utbildning och till att nå nationella mål tillgodoses.

Frågor som behandlas vid inspektionen är exempelvis om verksamheten har en ledning enligt de nationella bestämmelserna, hur denna fungerar i praktiken och om det finns system för att säkra och förbättra kvaliteten i utbildningen samt värna enskilds rättsäkerhet.

Kastanjeskolans rektorer uppskattar det självbestämmande som kommunen ger dem. De anser sig få det stöd av förvaltningen som de efterfrågar.

Skolan har en områdesrektor och en vikarierande rektor. De delar på de förekommande arbetsuppgifterna, men har inte delat upp eleverna mellan sig. Deras täta samarbete är en förutsättning för att ledningen av skolan skall fungera. En risk i denna organisation är att den är personberoende och sårbar. Den ledningsorganisation som nu finns på Kastanjeskolan är tillfällig med den vikarierande rektorn. Inför framtiden är det viktigt att ansvarsfördelningen mellan områdesrektorn och rektorn tydliggörs och information om detta går ut till elever och föräldrar. Det skall vara tydligt för varje elev vem som är rektor.

För att minska belastningen på rektorerna har arbetslagsledarna medarbetarsamtal med lärarna och rektorerna har samtalen med arbetslagsledarna. Rektorerna har alla lönesamtal. Områdesrektorn är den som har det ekonomiska ansvaret för rektorsområdet. Rektorerna är väl förtrogna med den dagliga verksamheten och deras olika utbildningsbakgrunder gör att de tillsammans har ett gott grepp om verksamheten och kan vara de pedagogiska ledare som läroplanen ställer krav på.

Inspektörerna bedömer att Kastanjeskolans rektorer har en tydlig viljeinriktning för arbetet på skolan.

Skolans kvalitetsarbete innefattar utvärderingar varje läsår. Elever, föräldrar och personal utvärderar verksamheten och i samband med detta revideras den lokala arbetsplanen. Resultatet av de utvärderingar som gjorts används vid planering av arbetet inför kommande läsår.

Den kvalitetsredovisning som skolan upprättat innehåller beskrivning av måluppfyllelse avseende de tre prioriterade områden som kommunen angivit: mobbning, läs- och skrivsvårigheter och elevers övergång mellan olika stadier och skolor/enheter. I dessa avseenden anges mål, resultat och åtgärder, men andra nationella mål för utbildningen berörs inte. I detta avseende kan kvalitetsredovisningen ytterligare förbättras.

På Kastanjeskolan finns en del ogiltig frånvaro, speciellt i studieverkstaden. I något fall diskuteras vitesföreläggande. I samtal med rektorerna och lärarna framkom att man kanske väntar för länge med att kontakta socialtjänsten och som sista åtgärd vitesförelägga vårdnadshavaren. Detta ses som ett kommunalt problem.

Sammanfattningsvis bedömer inspektörerna att Kastanjeskolans rektorer har klara ambitioner att utveckla skolan. I den fördelning av ansvaret som gjorts mellan områdesrektorn och rektorn finns risker för otydlighet gentemot elever och föräldrar. Inför framtiden är det viktigt att ansvarsfördelningen mellan skolledarna tydliggörs och att det klart framgår vem som är rektor för varje elev.

Skolan har ett systematiskt kvalitetsarbete med fortlöpande utvärderingar. Kvalitetsredovisningen kan emellertid förbättras avseende bedömning av måluppfyllelse relaterat till de nationella målen.

De rutiner som finns för hantering av den ogiltiga frånvaro, speciellt i studieverkstaden, bör ses över så att åtgärder vidtas snabbare.

6. Tillgång till omsorg, pedagogisk verksamhet och utbildning

Lika tillgång till utbildning, oberoende av kön, geografisk hemvist samt sociala och ekonomiska förhållanden, är en grundprincip för det offentliga skolväsendet. Barn- och ungdomsutbildningen omfattar förskoleklassen, grundskolan, den obligatoriska särskolan, specialskolan, sameskolan, gymnasieskolan och gymnasiesärskolan. Det skall finnas lika möjligheter till utbildning för barn och ungdomar med olika funktionsnedsättningar och möjligheter till utbildning i särskilda utbildningsformer. Inom skolformerna skall det också finnas olika möjligheter för eleverna att individuellt göra val av ämnen, program, inriktningar och kurser. En skola kan, enligt skollagen, profilera sig för att tillgodose olika elevers behov eller öka elevernas motivation för lärande.

Granskningen gäller om det finns tillgång till utbildning i den omfattning och med den valfrihet som anges i de statliga bestämmelserna. Även informationen om möjligheter till olika val av fördjupning, kurser, skolor och utbildningsvägar behandlas.

På Kastanjeskolan erbjuds tyska, franska och spanska som språkval. För de elever som inte väljer ytterligare ett främmande språk finns svensk/engelska. Profilklasserna har valt mer tid i musik respektive idrott och denna tid tas från en anpassad timplan, där några ämnen fått ett reducerat timtal.

Elevers val finns i alla årskurser. Där ges eleverna möjlighet att fördjupa sig inom skolans ämnen eller läsa ytterligare ett främmande språk. Elever ges också möjlighet att läsa gymnasieskolans matematikkurser A och B. Undervisningen sker i åldersintegrerade grupper.

Ingen elev har modersmålsundervisning. Med tanke på att det finns ett stort antal elever på Kastanjeskolan som har ett annat modersmål än svenska är detta anmärkningsvärt. En förklaring kan vara att informationen om modersmålsundervisning och studiehandledning på modersmålet är bristfällig. 20 elever har svenska som andraspråk.

Inom språkundervisningen och på idrottsprofilen genomförs resor, där eleverna står för en del av kostnaden själva. Resorna sägs vara frivilliga, men genomförs på skoltid och uppfattas som värdefulla. Därför bör skolan tillsammans med kommunen överväga om resorna inte är så viktiga inslag i utbildningen att de skall göras kostnadsfria för eleverna och därmed tillgängliga för alla.

Information om skolans utbildning ges vid informationsmöten och klassmöten. Inför valet till gymnasieskolan genomförs informationsmöten av Sydsåkanska Gymnasiet. I tre broschyrer informeras elever och föräldrar om betygskriterier, skolans lokala arbetsplan och praktiska rutiner. Skolans hemsida är också en viktig kanal för information om utbildningens innehåll och skolans verksamhet.

För närvarande finns inga elever med fysiska funktionsnedsättningar på skolan, men man har haft det tidigare utan problem. Till hösten börjar en rullstolsburen elev i idrottsklass. Lokalerna är tillgängliga och hiss finns. Behoven löses efter hand och personalen får utbildning i att möta elever med funktionsnedsättningar.

Sammanfattningsvis bedömer inspektörerna att Kastanjeskolan informerar på ett bra sätt, både muntligt och skriftligt, om valmöjligheter och utbildningens innehåll. Informationen om modersmålsundervisning och studiehandledning på

modersmålet kan emellertid förbättras. Inspektörerna bedömer vidare att resor-
na för elever inom idrottsprofilen och för elever med språkval skall göras kost-
nadsfria. Funktionshindrade bedöms ha god tillgång till utbildning.

7. Resurser

Huvudmannen och skolans ledning beslutar hur och med vilka resurser utbildningen
skall genomföras för att de lärande skall nå de nationella målen för utbildningen. I
skollagen finns dock bestämmelser om några viktiga förutsättningar för att säkra
kvaliteten i utbildningen. Dessa avser främst krav på personalens kompetens, till-
gång till ändamålsenliga lokaler, läromedel och annan utrustning som behövs för en
tidsenlig utbildning. Även principerna för resursfördelningen aktualiseras vid inspek-
tionen.

På Kastanjeskolan finns 61 lärare som tillsammans har 46,54 heltidstjänster. 7
specialpedagoger har tillsammans 6,8 tjänster. Sammantaget ger det en lärartät-
het på 7,45 lärare på 100 elever, genomsnittet för riket och kommungruppen är
7,9 för grundskolan totalt.

Elevvårdspersonalen bildar tillsammans med personalen i studieverkstaden ett
arbetslag. I laget finns skolsköterska, kuratorer, studie- och yrkesvägledare,
skolvårdar, lärare i studieverkstaden samt kulturtolken. Elevvårdsteamet utför
ett kompetent och engagerat arbete av god kvalitet.

I obligatoriska särskolan finns 1,4 lärartjänst, två förskollärare på tillsammans
1,4 tjänst samt en assistent på heltid.

Lärarkåren är ung och välutbildad. I stort sett alla har utbildning för den under-
visning de ansvarar för. Någon av lärarna saknar några poäng för fullständig
examen. Skolledningen har arbetat aktivt med rekrytering av personal som skall
passa in i organisationen.

Kompetensutveckling av personalen sker delvis inom skolan, men också i sam-
verkan med övriga kommuner i sydöstra Skåne. För år 2004 kommer man att
satsa på vidareutveckling av Projekt- och Omdömesdatabasen samt på ämnes-
anknutna fortbildningar. För elevvårdande personal kommer skolan att erbjuda
handledning för att kunna hantera de speciella behov eleverna i studieverksta-
den har.

Inspektörerna har kunnat konstatera att de läromedel som skolan använder är
anpassade efter dagens behov. Skolan har god tillgång till datorer. Musikklas-
serna har egna salar med riklig utrustning. Skolans aula har utrustats med en
högklassig multimediaanläggning.

Av skolans 628 elever är 127 från andra kommuner, vilket givit Kastanjeskolan
ett plus i ekonomin och möjliggjort satsningar på utrustning. Årets överskott
har däremot lämnats till kommunen för att täcka underskott i andra rektorsom-
råden.

Lokalsituationen är tillfredsställande. Den svaga länken är matsalen, som är
trång när många elever skall äta samtidigt. Elevutrymmen finns i form av två
IT-caféer med datorer som är tillgängliga från kl. 7.00 på morgonen. I skolans
byggnader finns idrottshall, rytmikrum och den kommunala simhallen. Det
finns klassuppsättningar av cyklar för transport till studiebesök och liknande.

Skolans bibliotek har en heltidsanställd bibliotekarie, och är tillgängligt hela dagen. Bibliotekets roll i skolan är dock undanskymd och skulle kunna utvecklas till involveras mer i den pedagogiska verksamheten. Bokbeståndet är tillfredsställande.

Sammanfattningsvis finns på skolan goda resurser för att eleverna skall ha möjlighet att nå de nationella målen. Lokalerna är väl anpassade för undervisning enligt läroplanen. Skolan har satsat mycket på kringresurser vilket bidrar till en god läromiljö för eleverna. Lärarkåren är välutbildad och tillräckliga resurser satsas på kompetensutveckling. Skolbiblioteket bör involveras mer i den pedagogiska verksamheten.

Sammanfattande bedömning

Kastanjeskolan erbjuder en trygg och befrämjande läromiljö och har genom sina satsningar på resurser kring eleverna och hög vuxennärvaro nått mycket god kvalitet i detta avseende. Skolan har ett aktivt värdegrundsarbete genom ett förhållningssätt som gynnar ett gott skolklimat. Vidare arbetar skolan hälsofrämjande med en rad olika insatser.

Det finns en god organisation för att möta elevers olika behov och ge elever i behov av särskilt stöd dessa insatser. Särskolans elever får en utbildning av god kvalitet anpassad efter deras behov och förutsättningar. Skolans ledning har ett väl fungerande samarbete och har klara ambitioner att utveckla skolans verksamhet

Det finns dock behov av förbättringsinsatser inom följande områden:

- arbetet kring elevernas kunskapsutveckling kan utvecklas till att bli tydligare och mer framåtsyftande. I det arbetet bör strävansmålen fokuseras starkare,
- uppföljning och utvärdering av elevernas inflytande i den dagliga undervisningen och av föräldrasamverkan kan förbättras,
- arbetet med att säkerställa likvärdigheten i betygssättningen kan ytterligare utvecklas,
- ansvarsfördelningen mellan områdesrektor och rektor bör tydliggöras så att det klart framgår vem som är rektor för varje elev,
- det finns ett fortlöpande kvalitetsarbete, men kvalitetsredovisningen kan förbättras avseende inriktning mot de nationella målen,
- arbetet för att tillse att eleverna uppfyller sin skolplikt bör effektiviseras och
- information om modersmålsundervisning och rätten till studiehandledning på modersmålet bör förbättras.

Det finns också sådana brister i verksamheten att författningarnas krav inte uppfylls. Bristerna inom nedan angivna områden skall snarast åtgärdas.

- Kastanjeskolans resor för elever med språkval och för elever inom idrottsprofilen skall göras kostnadsfria.

Datum	Ort
2004-05-14	Lund

Barbro Nässén
Agneta Ericsson